

A LÉGÚTI MEGBETEGEDÉSEK JÁRVÁNYÜGYI HELYZETE MAGYARORSZÁGON A 2023.40-2024.3. HETE KÖZÖTTI IDŐSZAKBAN

Készítette az: Epidemiológiai és
Surveillance Központ

A Semmelweis Egyetem Epidemiológiai és Surveillance Központ elemzése alapján 2024 első heteiben a légúti megbetegedésekkel háziorvoshoz fordulók tüneteit hasonló arányban okozta a SARS-CoV-2 és az influenza, de a súlyos akut légúti megbetegedéssel kórházban kezelt megbetegedések háttérében továbbra is a SARS-CoV-2 a meghatározó.

A Nemzeti Népegészségügyi és Gyógyszerészeti Központ és elődszervezetei évtizedek óta működtettek influenzafigyelő szolgálatot. **A Semmelweis Egyetem Epidemiológiai és Surveillance Központ rendszeresen feldolgozza a közölt adatokat és értékeli a járványügyi helyzetet.**

A COVID-19 világjárvány megmutatta, hogy az eddig influenzaszerű megbetegedésnek (ILI) nevezett esetekért az influenzavírus mellett a SARS-CoV-2 és más légúti terjedésű vírusok is nagyarányban felelősek lehetnek. Ezért a légúti **klinikai figyelőszolgálat** keretében jelenleg a lakosság kb.20%-át lefedő 1317 háziorvosi praxisban két klinikai tünetegyüttesre történik adatgyűjtés a 40. hét óta heti gyakorisággal:

- **influenzaszerű** megbetegedés (ILI): hőemelkedés/láz, és/vagy köhögés, és/vagy légszomj
- **akut légúti** megbetegedés (ALM): köhögés és/vagy légszomj és/vagy torokfájás és/vagy nátha

Emellett a **virológiai felügyelet** keretében 150 háziorvost kértek fel, hogy a 40. héttől mind az ILI, mind az ALM klinikai képpel jelentkező betegektől rendszeresen küldjön légúti mintát virológiai vizsgálatra az NNGYK-ba a tünetek háttérében álló kórokozó azonosítására.

Az **alapellátásban** működő **klinikai adatgyűjtés** keretében készült becslések szerint 2024. január 15-21. között, a 3. héten akut légúti megbetegedés tüneteivel országosan 197 200 fő jelent meg a háziorvosi rendeléseken, így az ALM-gyakoriság a 3. héten 2035,7 esetnek adódott 100 000 lakosra. A háziorvosoknál jelentkező ALM-betegek közel fele (46,1%) gyermek, negyede (24,9%) fiatal felnőtt volt.

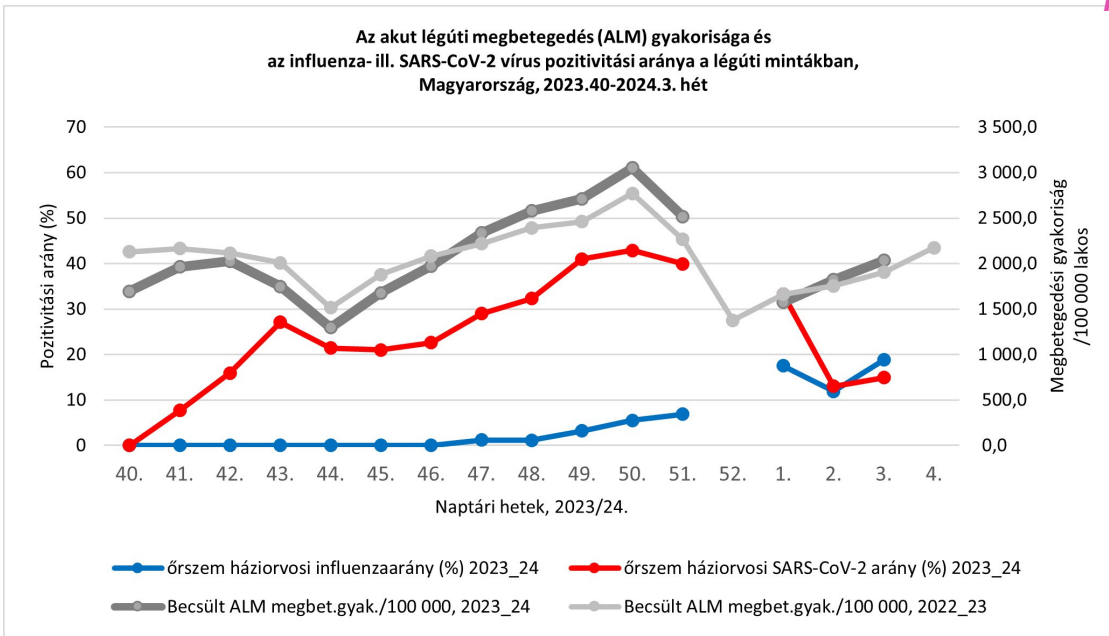
Az akut légúti megbetegedések tekintetében a 40-44. hét között kirajzolódott járványhullám után egy következő, elnyúltabb hullám az 50. héten tetőzött (3050 ALM/100 000), majd az évvégi ünnepek miatt az 51. és 1. hét között 1600/100 000 gyakoriságig beszakadt (az orvoshoz fordulás és bejelentések elmaradása, ahogy az előző év adatsora is mutatja), de a 2. héttől újra emelkedő tendencia mutatkozik az akut légúti megbetegedések előfordulásában.

(1. ábra)

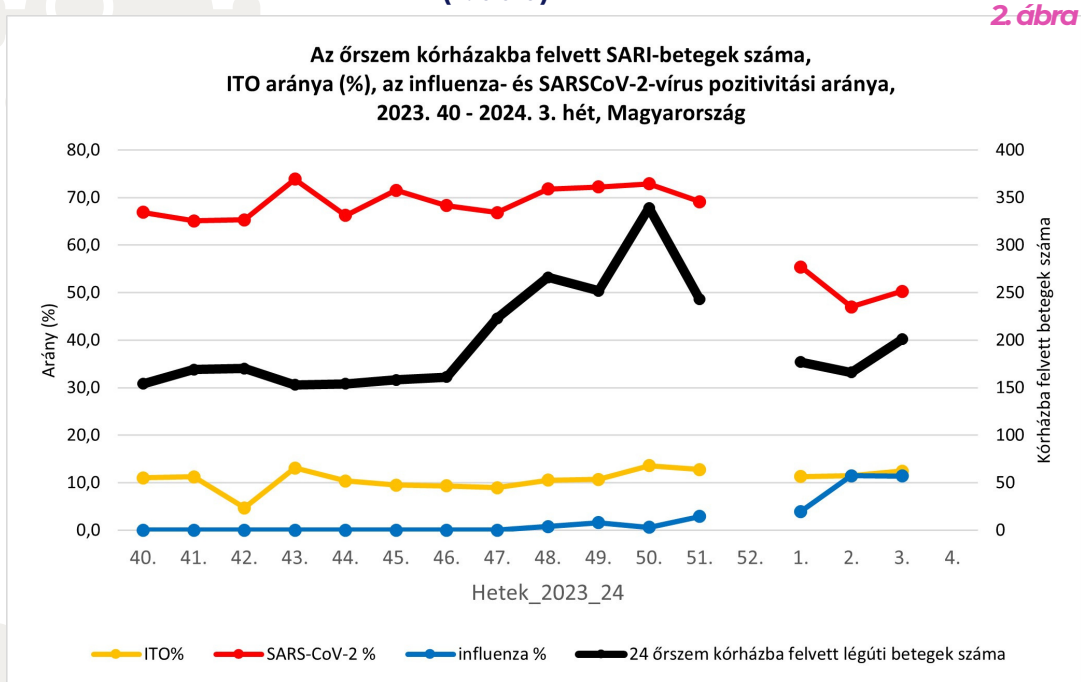
A **virológiai felügyelet** adatai azt mutatják, hogy az akut légúti megbetegedések **járványügyi helyzetének a 40-51. hét közötti változása a SARS-CoV-2 vírusok egyre fokozódó cirkulációjával állt összhangban.** Míg az **influenzavírus-pozitivitási arány még az 51. héten is csak 7% volt** az őrsem háziorvosoktól beküldött mintákban, addig a SARS-CoV-2 vírus-pozitivitási arány a 43. heti megtörítés (27-ről 21%-ra csökkenése) után újra meredeken emelkedett, az 50. heti csúcson a **SARS-CoV-2** variánsoknak már **a megbetegedések 40%-ában volt kóroki szerepük.**

Az évvégi ünnepek idején (az 51-1. héten) a regisztrált esetszám csökkent (az orvoshoz fordulás és a bejelentés elmaradása miatt) és a pozitivitási arány is lezuhant (a laboratóriumi vizsgálatok elmaradása miatt), de **az ünnepek után a SARS-CoV-2 dominancia megszűnt, a 2-3. héten mindkét fontos kórokozó közel azonos arányban (12-18% között) felelt a légúti megbetegedésekért.**

A **fekvőbetegellátást** figyelő **24 órszem-kórházban** - a házi orvosi betegforgalommal párhuzamosan - a **46-50. hét között emelkedett** a légúti tünetekkel felvett **betegség száma** (SARI), az 50. héten a 46. hetének a duplája volt a súlyos, kórházi ápolást igénylő fertőzött, a betegek 55-65%-a 60 éves vagy idősebb volt. A kórházba szállítottak kb.10%-a intenzív terápiás (ITO) ellátást igényelt. **A légúti szezon elejétől az 51.hétig a kórházi esetek kétharmadát-háromnegyedét a SARS-CoV-2 vírus okozta**, de 2024. 1-3.hetében ez az arány már csak 50% körül alakult. Ezzel párhuzamosan a 49-51. heti időszak **influenzavírus pozitív aránya** 0,5-3,0% volt, de 2024. 1-3. hetében 4,0-ról **11,5%-ra emelkedett**. A kórházi súlyos légúti megbetegedésekben azonban még 2024. első heteiben is a SARS-CoV-2 vírus a domináns kórokozó. **(2. ábra)**

Mindezek alapján Magyarországon a légúti szezon elején **erős SARS-CoV-2 víruscirkuláció lefékeződőben** van, a 47. héten felbukkant **influenzavírusok** az évváltást követően növekvő arányban okozzák az enyhébb és súlyosabb légúti megbetegedéseket is.

Mivel a **SARS-CoV-2 vírus és az influenzavírusok 2024. első heteiben változó, de jelentős arányban okoznak légúti megbetegedéseket**, és időközben az oltópontokon a COVID-19 elleni frissített valamint a szezonhoz adaptált influenza elleni vakcina is elérhető, így szorgalmazni kell az **emlékeztető oltásokat**, különösen a 60 évesnél idősebbek és a krónikus betegségekben szenvedők körében. Emellett hangsúlyt kell kapjanak **az egyéni védelem módszerei – a maszkhasználat és a távolságtartás – is az országos légúti járvány következő hullámának mérséklése érdekében.**

Adatok forrása: Influenza járványügyi helyzet 2023-2024. évi szezon, Nemzeti Népegészségügyi és Gyógyszerészeti Központ.

Elérhető: <https://nnk.gov.hu/index.php/jarvanyugyi-es-infekciokontroll-foosztaly/leguti-figyeloszolgalat/category/346-influenza-jarvanyugyi-helyzet-2023-2024-evi-szezon>

RRF-2.3.1-21-2022-00006 Egészségbiztonság Nemzeti Laboratórium projekt